

<сұрақ> Алғашқы глобусты 1492 жылы жасаған:

- Бехайм

<сұрақ> Жер бетінің біз ашық жерде көретін бөлігі:

- көкжиек

<сұрақ> солтүстік бағыт пен рельефтің ерекшелігі арасындағы бұрыш.

- азимут

<сұрақ> азимут келесіден өзгеруі мүмкін:

- 0° - 360°

- 0° - 180°

- 0° - 300° .

- 90° - 270°

- 0° - 270

<сұрақ> «Географиялық жоспар» ұғымына қатысы жоқ белгі:

- дипломдық желі бар

- үлкен масштаб

- жер бедерінің шағын аудандары үшін құрастырылған

- аймақтың егжей-тегжейлі бейнесі

- дұрыс жауап жоқ

<сұрақ> картада немесе рельефтік жоспарда жердегі қашықтықтың неше есе қысқарғанын көрсететін өлшем?

- дұрыс жауап жоқ

<сұрақ> ең үлкен масштаб:

- 1:10000

- 1:100000

- 1:350000

- 1:25000

- 1:1000

сұрақ> белгілі бір масштабта жасалған жер бетінің шағын ауданының сызбасы:

- жоспар

<сұрақ> Еңістің бағытын көрсететін контурлық сызықтардағы сызықшалар.

- берғаш

- ендік

- бойлық

- сәуле

- вертикалдар

<сұрақ> Меридиан доғасының ұзындығы 1° :

- 111 км

<сұрақ> Экваторға параллель түзулер қалай аталады?

- параллельдер

<сұрақ>бір полюстік қашықтықта параллель:

- экватор
- Арктикалық шеңбер
- оңтүстік полярлық шеңбер
- оңтүстік/солтүстік тропиктік
- дұрыс жауап жоқ

<сұрақ>Географиялық координаттар:

- ендік, бойлық

<сұрақ>Экватор ұзындығы:

- 40000 км

<сұрақ>географиялық бойлық:

- бастапқы меридианнан 0° -тан 180° -қа дейін өлшенеді
- экватордан 0° -тан 90° -қа дейін өлшенген
- экватордан 0° -тан 180° -қа дейін өлшенген
- бастапқы меридианнан 0° -тан 360° -қа дейін өлшенген
- дұрыс жауап жоқ

<сұрақ> 0° ендік пен 0° бойлықта не орналасқан?

- Атлант мұхиты

<сұрақ>жер бетіндегі кез келген нүктенің бастапқы меридианнан градуспен өрнектелген қашықтығы:

- географиялық бойлық

<сұрақ>оңтүстік полюстің географиялық ендігі:

- 90° б
- $66,5^{\circ}$ солтүстік ш.
- $23,5^{\circ}$ С ш.
- 0° п.
- 6° w

<сұрақ> Жер бетіндегі нүктенің экваторға дейінгі қашықтығы, градуспен өрнектеледі:

- географиялық ендік

<сұрақ> географиялық объектілері шартты белгілермен берілетін жер бетінің үлкен бөліктерінің жазықтықтағы өте қысқартылған кескіндері:

- географиялық карта

сұрақ>Келесі тұжырымдардың қайсысы дұрыс:

- географиялық карта объектілердің қасиеттерін емес, жер бетіндегі орнын дәл береді.
- карта масштабын кішірейту объектілер кескінінің егжей-тегжейін арттырады
- Карта жердің бүкіл бетін немесе оның жекелеген бөліктерін үлкен масштабта көрсетеді

- Жердің қисықтығы картадағы қашықтық пен аудандарды дәл өлшеуге мүмкіндік бермейді

- барлық жауаптар дұрыс

<сұрақ> карта мазмұнына қарай бөлінеді:

- жалпы географиялық, тақырыптық

<сұрақ> қай картада жер бетінің бедері контурлық сызықтармен бейнеленген?

- топографиялық

- физикалық

- тектоникалық

- геологиялық

- аймақтық

<сұрақ> Мантия түбіндегі тау жыныстарының күйі қандай?

- балқытылған

- сұйықтықта

- қатты түрде

- жұмсақ

- газ тәріздес

<сұрақ> жер қыртысының қалыңдығы көбірек:

- таулардың астында

- мұхиттар астында

- жазықтардың астында

- платформалар астында

- теңіздер астында

<сұрақ> Жер қыртысының үлкен блогы:

- литосфералық тақта

- материк

- платформа

- жазық

- тау

<сұрақ> құрамы, құрылымы, жыныстарды құрайтын заттары:

- пайдалы қазбалар

- топырақ

- пайдалы қазбалар

- гумус

- барлық жауаптар дұрыс

<сұрақ> кластикалық шыққан шөгінді жыныс:

- әктас

- құм

- гранит

- мәрмәр

- құмтас

<сұрақ>органикалық текті шөгінді тау жынысы (жанғыш):

- шымтезек
- әктас
- мәрмәр
- құм
- гранит

<сұрақ>Тізімде келтірілген тау жыныстарының қайсысы магмалық болып табылады?

- базальт және гранит

<сұрақ>Қысым мен жылу әсерінен өзгерген тау жыныстары?

- метаморфтық тау жыныстары

<сұрақ>жер қыртысының қозғалыс түрлері:

- жоғарыдағылардың барлығы
- баяу көтеру/төмендеу
- жер сілкінісі
- тау ғимараты
- дұрыс жауап жоқ

<сұрақ>жер бетіндегі жер сілкінісі ошағынан жоғары орналасқан жер:

- эпицентрі

<сұрақ>Жер сілкінісінің күші халықаралық ___ баллдық шкала бойынша өлшенеді:

- 12

<сұрақ> жанартаулардың көпшілігі мұхит жағалауында орналасқан:

- тынық

<сұрақ> Мерзімді түрде фонтан сияқты әрекет ететін ыстық бұлақ:

- гейзер

<сұрақ>горы, располагающиеся в ряд на сотни километров:

- горный хребет

<сұрақ>высоко приподнятые над уровнем моря обширные участки земной поверхности, характеризующиеся резкими колебаниями высот:

- горы

<сұрақ>екі тау жотасының арасындағы төмендеу:

- тау аңғары

<сұрақ>су мен ауаның әсерінен атмосфералық бұзылудың қандай түрі болады?

- физикалық

<сұрақ>жеке учаскелері биіктігі бойынша әр түрлі болатын жазық немесе таулы жерлердің үлкен аумақтары:

- жазықтар

<сұрақ> Үстірттерді теңіз деңгейінен ... биіктікте жатқан жазықтар деп атайды.

- 200-500 м.

<сұрақ> шөлдегі тау жыныстарының үгілуінен пайда болған құмды төбелер:

- шамдар
- сайлар
- құмдар
- төбелер
- шұңқырлар

<сұрақ> жұмсақ және тік еңісті жарты ай тәрізді құмды төбелер:

- құмдар

<сұрақ> материктердің су асты шеті:

- материктің еңісі
- теңіз таулары
- су астындағы жазық
- материктік жолақ
- рифтер

<сұрақ> Күннің ультракүлгін сәулелерін қай қабат бөгейді?

- озон

<сұрақ> тропосфераның максималды қуаты:

- экватордан жоғары
- полюстердің үстінде
- қоңыржай ендіктерде.
- тропиктік ендіктерде
- барлық жауаптар дұрыс

<сұрақ> Ауаның негізгі бөлігі:

- атмосфера

<сұрақ> Ауаның жер бетіне қысым жасайтын күші:

- атмосфералық қысым

<сұрақ> қалыпты атмосфералық қысымды білдіреді мм. Rt. Өнер.

- 760

<сұрақ> картадағы температуралары бірдей орындарды қосатын сызық:

- изотерма

<сұрақ> Ауада болуы мүмкін су буының мөлшері мыналарға байланысты:

- температура

<сұрақ> 1 м³ ауадағы су буының мөлшері, граммен:

- абсолютті ылғалдылық

<сұрақ>Су буының сұйық күйге өтуі қалай аталады:

- конденсация

<сұрақ> 1 м³ су буының нақты құрамының берілген температурадағы мүмкін болатынға қатынасы (%):

- салыстырмалы ылғалдылық

<сұрақ>Атмосферада су мен мұз кристалдарының ең кішкентай тамшыларының айтарлықтай биіктікте жиналуы:

- бұлт

<сұрақ>атмосфераның беткі қабатында ұсақ су тамшыларының жиналуы:

- тұман

<сұрақ>Ең биік бұлттар ұсақ мұз кристалдарынан тұрады, олар жауын-шашынмен бірге жүрмейді:

- циростратус
- кумулус
- қауырсынды
- кумулонимбус
- жаңбыр

<сұрақ>ауадан тікелей түсетін ылғал...

- жаңбыр, қар
- қыраған, шық
- шық, қар
- қыраған, бұршақ
- тұман

<сұрақ> Жоғары қысымды жерлерден төмен қысымды жерлерге көлденең бағытта ауа қозғалысы:

- жел

<сұрақ>жылына 2 рет бағытын өзгертетін желдер:

- муссон

<сұрақ>Теңіз жағасында бағытын күніне екі рет өзгертетін жел:

- жел

<сұрақ>Төменгі атмосфераның белгілі бір жердегі қысқа уақыт аралығындағы жағдайы:

- ауа райы

<сұрақ>Тропосфераның бір-бірінен температурасы, ылғалдылығы, мөлдірлігі бойынша ерекшеленетін үлкен аудандары аталады:

- ауа массалары

<сұрақ>төмендегі ауа массаларының қайсысы жоқ:

- шөл ауасы
- арктикалық ауа
- қоңыржай ендіктердің ауасы
- тропиктік ауа
- жергілікті желдер

<сұрақ>Солтүстік жарты шардағы ең ұзақ күн мен түн:

- 23 қыркүйек, 21 маусым

<сұрақ>солтүстік тропикте күннің шарықтау сәті:

- жазғы күн тоқырауы
- қысқы күн тоқырауы
- көктемгі күн мен түннің теңелуі
- күзгі күн мен түннің теңелуі
- дұрыс жауап жоқ
- Зенит
- экватор

<сұрақ>Барлық ендіктерде күн түнге тең болатын жердің орны:

- күн мен түннің теңелуі
- күн тоқырауы
- Полярлық күн

<сұрақ>солтүстік тропикте күннің шарықтау сәті:

- жазғы күн тоқырауы
- қысқы күн тоқырауы
- көктемгі күн мен түннің теңелуі
- күзгі күн мен түннің теңелуі
- дұрыс жауап жоқ
- Зенит
- экватор

<сұрақ>Жыл мезгілдерінің ауысуының негізгі себебін анықтаңыз.

- жер осінің орбита жазықтығына қисаюы
- ай орбитасының әсері
- галактикадағы тартылыс күші
- жер мен күн арасындағы қашықтықтың өзгеруі
- барлық жауаптар дұрыс

<сұрақ>оның оңтүстігінде полярлық түн немесе полярлық күн жоқ (солтүстік жарты шарда):

- Арктикалық шеңбер
- солтүстік тропик.
- оңтүстік тропик.
- оңтүстік полярлық шеңбер
- экватор

<сұрақ> Ең көп жылу алатын күн аймағы:

- ыстық

<сұрақ> Солтүстік тропиктің ендігі:

- 23,5° солтүстік ш.

<сұрақ> Арктикалық шеңбердің ендігі:

- 66,5° солтүстік ш.

<сұрақ> Қара топырақтар қандай табиғат зонасына тән?

- далалар.

<сұрақ> аудандағы көпжылдық орташа ауа райы:

- климат

<сұрақ> Табиғи факторлардың қайсысы климатқа әсер етпейді?

- Тау жыныстарының геологиялық жасы

<сұрақ> Мұхиттардан алыс жерлерде жауын-шашын аз, қысы суық, жазы ыстық, тәуліктік және жылдық амплитудасы үлкен. Бұл климат

- континенттік

<сұрақ> Құрлықтағы тұщы су қоры мыналардың арқасында жаңарады:

- айналым

<сұрақ> барлық жағынан сумен қоршалған шағын жер учаскелері:

- арал

<сұрақ> Дүниежүзілік мұхиттың бөлігі:

- теңіздер, шығанақтар, бұғаздар

<сұрақ> Дүниежүзілік мұхиттың орташа тұздылығы қанша промилле/мин құрайды?

- 35 ‰.

<сұрақ> жер сілкінісі нәтижесінде мұхиттардың бетінде пайда болатын толқындар:

- цунами

<сұрақ> Толқындық құбылыстарға негізінен мыналар әсер етеді:

- ай тарту

<сұрақ> күн ішінде мұхиттар мен теңіздердегі су деңгейінің мерзімді көтерілуі:

- жоғары толқын

- толқындар

- төмен су

- цунами

- шығыр

<сұрақ> белгілі бір тұрақты жолдармен бірдей жылдамдықпен қозғалатын үлкен ағындар түріндегі су массаларының көлденең қозғалысы:

- толқындар

<сұрақ> өзеннің теңізге, көлге, шығанаққа, мұхитқа құятын жері:

- ауыз

<сұрақ> өзен қай жерден басталады:

- көзі

<сұрақ> өзен ағатын жер бетіндегі созылған ойпаң:

- бассейн

<сұрақ> Тасқын кезінде су басқан өзен аңғарының бір бөлігі:

- Су басқан жайылма

<сұрақ> барлық салалары бар өзен.

- өзен жүйесі

<сұрақ> Тау құрылысы кезінде пайда болған көлдер қалай аталады:

- тектоникалық

<сұрақ> Жер қыртысындағы сулар аталады:

- жер астында

<сұрақ> су өткізбейтін тау жыныстары қабаттары:

- су өткізбейтін

<сұрақ> Құрамында суы бар өткізгіш жыныс қабаттары:

- сулы қабаттар

<сұрақ> Суды оңай өткізетін тау жыныстары қабаттары:

- өткізгіш

<сұрақ> тірі организмдер мекендейтін және олардың әсерінен өзгертін жер қабығы:

- биосфера

<сұрақ> Жердің құнарлылығын анықтайтын заты:

- гумус

<сұрақ> Қандай топырақ ең құнарлы?

- қара топырақ

<сұрақ> таулардағы табиғат белдеулерінің өзгеруі қалай аталады?

- биіктік зоналылығы

(сұрақ) Онтология ғылымы бұл?

- болмыс

(сұрақ)Аксиология дегеніміз

- құндылықтар туралы ілім

(сұрақ)Гносеология ғылымы

- білім

(сұрақ)Үлкейген сайын көбірек мәліметтер көрсететін нысандар

- фракталдар

(сұрақ)Фракталдық принципі дегеніміз не

- Шалуда ең бастысы элементтер емес, бүкіл құрылым

(сұрақ)Синергетика нені зерттейді

- күрделі жүйелердің өзара әрекеттесу әсері

(сұрақ)Синергия қашан пайда болды?

- 1970 жылдары

(сұрақ)Синергетиканың негізін салған кім

- Г Хакен және мен Пригожин

(сұрақ)Синергия модельдері модельдер болып табылады

- факторлардың әсеріне ұшыраған сызықты емес, тепе-теңдіксіз жүйелер

(сұрақ)жаратылыстану теориясы дегені, дұрыс емес мәлімдеме ақпаратты көрсетіңіз

- ғылыми теория табиғаттағы құбылыстардың барлық саласын бір ғана көзқараспен түсіндіре алмайды

(сұрақ)Дүниенің физикалық суретін материалистік тұрғыдан түсіндіруге тән

- М Планк және А Эйнштейн

(сұрақ)Анықталмағандық қатынасын кім тұжырымдады

- Гейзенберге

(сұрақ)Физика ғылымының негізін салушы деп кімдерді айтуға болады

- Анаксагора

(сұрақ)Хаосты шешуге не мүмкіндік береді

- уақыт парадоксы

(сұрақ)Ашық сызықты емес жүйелердің өзін-өзі ұйымдастыру процесінде не ашылады

- хаостың екі жақты сипаты

(сұрақ)Синергияның негізгі нүктелері болып табылады

- сызықтылық, ашықтық, өзін-өзі ұйымдастырушылық

(сұрақ)«Шудан тәртіп» принципін алға тартқан кім

- Gfon Foerster

(сұрақ) Синергетикалық ойлау стилі

- көпжақты, сызықты емес, ашық ойлау

(сұрақ) Нақты табиғи, әлеуметтік және психикалық құбылыстар мен процестер қандай принцип бойынша анықталады, яғни олар белгілі бір себептердің әрекеті нәтижесінде, олардың әсерінен табиғи түрде пайда болады, дамиды және жойылады.

- детерминизм принципі

(сұрақ) Детерминизм ұғымы болып табылады

- себеп-салдарлық және заңдылық принциптеріне негізделген дүние түсінігі

(сұрақ) Джонс бойынша табиғатты түсінудің үш қадамы

- дивергенция, түрлену, конвергенция

(сұрақ) Диссипативті құрылым тұжырымдамасын ұсынған кім

- И.Р. Пригожин

(сұрақ) Материалдық дүниені ұйымдастырудың үш деңгейі қандай?

- жансыз табиғат, тірі материя және қоғам

(сұрақ) Синергетика грек тілінен аударғанда

- ынтымақтасу

(сұрақ) Конвергенция дегеніміз

- эволюция кезінде ұқсас белгілердің конвергенциясы және иеленуі

(сұрақ) Дивергенция - бұл

- құрылымдық түрлендірулер кезінде жүйенің энергия ағындарының дивергенциясы

(сұрақ) Синергетикалық ойлау стилі

- сызықты емес ашық ойлау

(сұрақ) Дарвиндік триаданың «таңдауы» болып табылады

- циклдік байланыс және бақылау мүмкіндігі

(сұрақ) Толықтырғыштық принципі дегеніміз не

- бірнеше параллельді теориялық тәсілдер арқылы жүйенің эволюциясын модельдеу мүмкіндігі

(сұрақ) Бұсыну принципі қандай

- негізгі параметрлердің ең аз саны

(сұрақ) Біздің дәуір мәдениетінде жетекші орын алатын не

- ғылым

(сұрақ)Кімнің көзқарасы бойынша символизм адамның әлеммен - табиғатпен және басқа адаммен қарым-қатынасына енеді

- П.А.Флоренский

(сұрақ)Классикалық ақыл салған дүниенің суреті -

- себептілікпен қатаң байланысқан дүние

(сұрақ) «Білім - күш» деп кім жариялады

- Ф Бэкон

(сұрақ)Парадигма дегеніміз

- дүниені көрудің жалпы тәсілі

(сұрақ)Екі мәдениет мәселесі туралы дұрыс тұжырымды таңдаңыз

- натуралист пен гуманитарлық ғылымдар арасындағы өзара түсіністік мәселесі

(сұрақ)Антропоцентризмнің кемшілігі мынада

- қоршаған әлеммен бірлік принциптері ұмытылды адамзат өзін-өзі жою алдында

(сұрақ)Жаратылыстану ғылымдары

- дүниені танудың ұтымды, әмбебап тәсілі

(сұрақ) Гуманитарлық ғылымдар

- дүниені түсінудің интуитивті, ассоциативті-бейнелі тәсілі

(сұрақ)Нысанның ішкі бірлігі, оның салыстырмалы дербестігі, қоршаған ортадан тәуелсіздігі деп нені атайды?

- тұтастық

(сұрақ)Табиғатта кез келген түрлендірудің «жалпы» себебі оның «жалпы» әсеріне эквивалентті Бұл принцип қалай аталады

- жеткілікті себеп

(сұрақ)Атомдардың, молекулалардың, макроденелердің тұтастығын не қамтамасыз етеді

- электромагниттік күштер

(сұрақ)Мегаәлемдегі өзара әрекеттесу дегеніміз не

- гравитациялық

(сұрақ)Материяның өмір сүру формасы, оның кеңеюін, құрылымын, барлық материалдық жүйелердегі элементтердің қатар өмір сүруін және өзара әрекеттесуін сипаттайтын бұл не

- кеңістік

(сұрақ)Кеңістіктің кең таралған қасиеттеріне жатады

- жоғарыдағылардың барлығы

(сұрақ)Төмендегілердің қайсысы бастапқы субстанцияның негізгі диалектикалық қайшылығының жағы болып табылады?

- ассиметрия

(сұрақ)Қандай принцип ешбір құндылық өзін-өзі қамтамасыз ете алмайды және оны толықтыру қажет екенін айтады

- қосымшалар

(сұрақ)Толықтырғыштық принципін тұжырымдаған кім

- Н Бор

(сұрақ)Микроәлемнің бір-біріне тәуелді екі объектісін қандай позицияға сәйкес бірдей дәл сипаттау мүмкін емес

- Белгісіздік қатынасы

(сұрақ)Лапласиандық детерминизм негізделген

- себептік байланысты бір мәнді және тұрақты деп түсіну туралы